

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 11 (127) listopad 2021

Aktualna sytuacja woj. łódzkiego

- komisja IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

str. 8-9

„Prosto od Rolnika”

- bazarek na terenie KOWR w Łodzi

str. 12

GROSER w Grodzisku

- z miłości do zwierząt i kozich serów

str. 16

Spis treści

Aktualności

Nawozy naturalne

.....str. 3

Pieniądze z PROW 2014-2020

.....str. 4

Specjalista doradza

Adoptuj pszczołę

.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania izby rolniczej

.....str. 6-7

Temat numeru

Komisja IRWŁ

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Plonowanie soi

.....str. 10-11

Bazarek „Prosto od Rolnika”

.....str. 12

Ubezpieczajmy się u siebie

Pakiet Super Rolnik 2021

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Dynia – królowa jesieni

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

GROSER w Grodzisku

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: [Materiały do gazety](#)

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce:

GROSER w Grodzisku - z miłości do zwierząt i koziego sera str. 16

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Beskidzka nr 124,

91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Piotr Kociołek Janusz Frydrychowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Zbigniew Marczak Krzysztof Ogórek	ul. Kaliska 9a 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Waldemar Wojciechowski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Jarosław Gasiński	ul. 1 Maja 13/ 15 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Szymon Bogusławski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bp Piotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Paweł Rochala	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Zbigniew Szudlarek	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział Kutnowsko-Łowicki	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51 druga lokalizacja: 99-300 Kutno ul. Zduńska 9	46/837-00-79 lowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Konieczne wydłużenie terminów stosowania nawozów naturalnych

W piśmie z dnia 27 października 2021 r. Zarząd KRIR (również wnioski Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego) zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi H. Kowalczyka, w związku z upływającymi terminami pozwalającymi na stosowanie nawozów przewidzianymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”

o wydłużenie terminu stosowania nawozów naturalnych do 30 listopada br. na gruntach ornych.

Wielu rolników sygnalizuje, że niekorzystne warunki atmosferyczne występujące w tym roku, spowodowały przesunięcie w czasie wiele zabiegów agrotechnicznych oraz uniemożliwiły stosowanie nawozów w przewidzianym przez rozporządzenie terminie, dlatego przedłużenie możliwości wywożenia nawozów naturalnych jest konieczne.

Źródło: KRIR

KONDOLENCJE

Z żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci długoletniego delegata Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Brzezińskiego

ŚP. Andrzeja Lipskiego

wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Delegaci Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Brzezińskiego

Delegatowi Rady Powiatowej IRWŁ w Poddębicach

Panu Grzegorzowi Hajdasowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

OJCA

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Delegaci Rady Powiatowej IRWŁ w Poddębicach

Szanowni Państwo, zapraszam do lektury listopadowego wydania „W nowej roli”.

19 października 2021r. w siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Łodzi, odbyło się posiedzenie Stałej Komisji Problemowej IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Przewodnim tematem posiedzenia były problemy i zagrożenia dla hodowców trzody chlewnej, związane z wystąpieniem wirusa ASF. Rozmawiano również o wzroście cen środków do produkcji rolnej, w szczególności cen za nawozy mineralne i olej napędowy. Wszystkie wnioski zostały skierowane do Krajowej Rady Izb Rolniczych. Więcej o problematyce w rolnictwie, w Łódzkiem, można przeczytać na stronie 8 i 9 w *Temacie numeru*.

Zapraszamy wszystkich rolników na Bazarek „Prosto od Rolnika” zorganizowany przez KOWR OT w Łodzi. Co sobotę, na dziedzińcu przy ul. Północnej 27/29, obok siedziby KOWR, rolnicy bezpośrednio mogą dotrzeć do konsumenta i sprzedawać swoje produkty, dlatego zapraszamy łodzian na świeżą i dobrej jakości polską żywność. Wszak Polska smakuje! Więcej informacji na stronie 12.

Miłość do zwierząt i kozich serów to charakterystyka gospodarstwa GROSER, o którym piszemy na stronie 16. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego miała przyjemność zgłosić Panią Monikę Lasoń, pasjonatkę zdrowego żywienia, do ogólnopolskiego konkursu III edycji pn. „Rolniczki motorem innowacji gospodarstw rolnych w Polsce”, organizowanego przez Krajową Radę Izb Rolniczych. Życzymy powodzenia!

Dariusz Tomaszewski

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Do ARiMR po pieniądze z PROW 2014-2020

Duże pieniądze dla nowo powstałych grup i organizacji producentów rolnych na wsparcie ich działalności. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uruchomiła nabór wniosków o taką pomoc. Z budżetu PROW na lata 2014-2020 ubiegać się można również o środki finansowe na inne przedsięwzięcia. Przypominamy więc, jakie nabory wniosków są aktualnie dostępne dla rolników i agropodsiębiorców.

Tworzenie grup producentów i organizacji producentów

Nabór wniosków rozpoczął się 20 października i potrwa do 30 listopada 2021 r. Pomoc skierowana jest do grup producentów rolnych uznanych od 1 grudnia 2020 r. na podstawie przepisów z 2000 r. oraz organizacji producentów rolnych uznanych na podstawie przepisów z 2004 r. Oba rodzaje podmiotów muszą działać jako mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwa. Wsparcia nie mogą otrzymać producenci drobiu, wyrobów z mięsa drobiowego i jego podrobów oraz producenci owoców i warzyw.

Pomoc jest realizowana w formie rocznych płatności przez okres pierwszych pięciu lat następujących po dacie uznania grupy producentów rolnych lub organizacji producentów. Wysokość wsparcia wynosi: w pierwszym roku – 10 proc. przychodów netto, w drugim roku – 9 proc., w trzecim roku – 8 proc. w czwartym roku – 7 proc., w piątym roku – 6 proc. Maksymalny limit przyznawanych środków finansowych to 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu.

Investycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej

Ta oferta wsparcia adresowana jest do dwóch grup odbiorców. Pierwszą z nich są rolnicy, którzy zajmują się chowem lub hodowlą nie mniej niż 50 świń i chcą zrealizować inwestycje chroniące ich gospodarstwa przed rozprzestrzenianiem się wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF). Do drugiej należą spółki wodne lub ich związki, w których większość stanowią rolnicy posiadający grunty rolne, lub w których więcej niż połowa zmeliorowanych gruntów rolnych objętych działalnością spółki jest w posiadaniu rolników. Wnioski o wsparcie można składać do 26 listopada 2021 r.

Pomoc dla obu grup wypłacana jest w formie refundacji do 80 proc. kosztów kwalifikowanych poniesionych na inwestycje. Przy czym w przypadku rolników, którzy chcą chronić swoje gospodarstwo przed ASF, limit w całym okresie programowania wynosi 100 tys. zł; zaś jeśli chodzi o spółki wodne lub ich spółki, kwota ta rośnie do 1 mln zł, które to środki można przeznaczyć na zakup maszyn i urządzeń zapobiegających zniszczeniu gospodarstw przez podtopienie czy powódź.

Investycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

Wnioski na ten rodzaj wsparcia przyjmowane są do 31 grudnia 2021 r. Mogą je składać rolnicy, którzy ponieśli w swoich gospodarstwach straty spowodowane klęskami żywiołowymi bądź wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF). O rekompensaty można się starać, jeżeli szkody powstały w roku, w którym jest składany wniosek o przyznanie pomocy lub w co najmniej jednym z dwóch lat poprzednich.

Wysokość strat w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich czy rybach uprawiających do ubiegania się o pomoc musi wynieść co najmniej 30 proc. średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym miała ona miejsce, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie oraz straty te muszą dotyczyć składowiska gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wysokość poniesionych szkód, jakie powstały w gospodarstwie, określa komisja powołana przez wojewodę.

Natomiast w przypadku wystąpienia afrykańskiego pomoru świń o pomoc mogą ubiegać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał zabicie trzody chlewnej lub zniszczenie ich zwłok w celu zwalczania ASF, a w dniu wydania tej decyzji zwierzęta te stanowiły co najmniej 30 proc. świń posiadanych przez tego gospodarza.

Maksymalna wysokość pomocy wynosi 300 tys. zł, z tym że nie może ona przekroczyć poziomu 80 proc. kosztów kwalifikowanych.

Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój

Wnioski o dofinansowanie mogą już także przygotowywać przedsiębiorcy z branży przetwórczej. A dokładnie dwie ich grupy. Pierwszą stanowią ci, którzy zajmują się wytwarzaniem pasz na bazie surowców niemodyfikowanych genetycznie, czyli bez GMO, i działają jako mikro, małe, średnie oraz duże przedsiębiorstwa. Druga grupa to przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie przetwarzania i sprzedaży hurtowej ziół. Ta druga grupa nie mogła wcześniej korzystać z pomocy w ramach tego działania. Tu wsparcie może zostać przyznane mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom.

O pomoc będzie można ubiegać się w terminie od 31 października do 29 listopada 2021 r. A jest ona znacząca: w przypadku przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych

jest to 10 mln zł, a jeśli chodzi o przedsiębiorstwa będące związkami grup producentów rolnych lub zrzeszeniami organizacji producentów – 15 mln zł. Z tym że wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 50 proc. kosztów kwalifikowanych.

W przypadku wszystkich wymienionych naborów wnioski przyjmują oddziały regionalne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Wkrótce nabór wniosków na małe przetwórstwo i RHD

Od 30 listopada będzie można ubiegać się o wsparcie na tzw. małe przetwórstwo i rolniczy handel detaliczny (RHD). Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie przyjmowała wnioski do 29 grudnia 2021 r.

Nabór wniosków o *Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój* kierowany będzie do dwóch grup wnioskodawców.

Pierwszą stanowią rolnicy (domownicy lub małżonkowie rolników), którzy zdecydują się na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie przetwarzania produktów rolnych. Mogą oni ubiegać się o nawet 500 tys. zł.

Druga grupa to rolnicy (lub ich małżonkowie), którzy prowadzą lub podejmują działalność przetwórczą i sprzedają produktów przetworzonych w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD), jednak nie mają zarejestrowanej działalności gospodarczej. W tym przypadku limit dofinansowania został zwiększony w stosunku do poprzednich naborów i teraz maksymalna kwota wsparcia będzie wynosić 200 tys. zł.

W obu przypadkach poziom dofinansowania wynosi do 50 procent kosztów kwalifikowanych.

W obu wariantach ubiegających się o dofinansowanie muszą podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników, być zdolnym do zrealizowania operacji i osiągnięcia jej celu w terminie określonym we wniosku, posiadać numer identyfikacyjny.

Przedsięwzięcia, na które będzie można otrzymać wsparcie, to m.in. budowa, rozbudowa lub modernizacja budynków wykorzystywanych do prowadzenia działalności przetwórczej czy zakup oraz instalacja maszyn lub urządzeń do przetwarzania i magazynowania. Przewidziano też dofinansowanie inwestycji związanych z dostosowaniem pomieszczeń pomocniczych służących przygotowaniu posiłków (np. kuchni) i pomieszczeń gospodarczych służących do przechowywania produktów żywnościowych oraz zakupu maszyn czy urządzeń służących ochronie środowiska. W tym naborze poszerzono zakres inwestycji objętych wsparciem. Zainteresowani będą mogli nabyć specjalistyczne środki transportu:

- niezbędne dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub magazynowania;
- służące do przewozu zwierząt przeznaczonych do uboju;
- wykorzystywane do sprzedaży produktów rolnych;
- cysterny, silosy, chłodnie i izotermie, przeznaczone do przewozu produktów rolnych, których transport powinien odbywać się w szczególnych warunkach.

Wnioski o wsparcie będą przyjmowały oddziały regionalne ARiMR. Można je składać osobiście, przez upoważnioną osobę, rejestrowaną przesyłką nadaną w placówce Poczty Polskiej lub za pośrednictwem skrzynki podawczej ePUAP.

Więcej informacji: <https://www.gov.pl/web/arimr/podzialanie42>

Szkolenia – „Adoptuj pszczołę”

- Rośliny miododajne i pożytki pszczele.
- Rasy i linie pszczoły miodnej, podział ról i funkcji w rodzinie pszczelej.
- Podstawowe założenia gospodarki pasiecznej, jak założyć i prowadzić pasiekę, jak pomagać pszczołom.
- Profilaktyka i leczenia chorób pszczoł.
- Produkty pszczele i ich właściwości.

A na zajęciach warsztatowych realizowane są następujące zagadnienia:

- Wyposażenie pracowni pszczelarskiej i obsługa urządzeń.
- Opieka nad rodziną pszczelą: przeglądy rodzin pszczelich, pozyskiwanie miodu, pyłku, pierzgi, propolisu, wytapianie wosku, składanie i drutowanie ramek, wtapienie węzy.

W siedzibie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, przy ulicy Beskidzkiej nr 124, na sali konferencyjnej, prowadzone są zajęcia teoretyczne z podstaw pszczelarstwa. Część praktyczna przy obsłudze pasieki

W miesiącach sierpień – listopad, w pierwszy i drugi czwartek miesiąca, **Stowarzyszenie Pszczelarzy Ziemi Łódzkiej** w porozumieniu z **Izbą Rolniczą Województwa Łódzkiego** przeprowadza szkolenia z pszczelarstwa miejskiego dla mieszkańców Łodzi, realizowanego w ramach projektu Budżetu Obywatelskiego Miasta pod tytułem „Adoptuj pszczołę - pilotażowy program wsparcia pszczelarstwa miejskiego”.

Szkolenia cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem łodzian. Po ogłoszeniu, w pierwszym dniu naboru na szkolenie zgłosiło się 150 chętnych, a łącznie zapisało się 250 osób. Szkolenie mogła rozpocząć grupa pierwszych 60-ciu osób zapisanych w czasie naboru.

Na części teoretycznej realizowane są następujące zagadnienia:

- Rola owadów zapylających w środowisku naturalnym, w tym w szczególności środowisku miejskim.
- Warunki założenia i umiejscowienia pasieki, typy uli.

REKLAMA

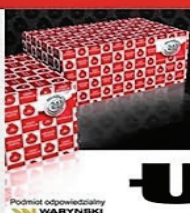
CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

“ASPOL”

95-200 Pabianice, Świętniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

jest prowadzona przy ulach na pasiece miejskiej, składającej się z 20 rodzin pszczelich na ulicy Liściastej w Łodzi.

Szkolenia z pszczelarstwa są prowadzone przez Andrzeja Kołodę - Prezesa SPZŁ i Piotra Kociołka - Przewodniczącego Rady Powiatowej IRWŁ w Powiecie Bełchatowskim.

W ostatnich latach liczba pszczoł drastycznie się zmniejsza. Dlatego konieczne jest dbanie o rozwój pasiek. Pszczoły są jednym z najważniejszych owadów w przyrodzie. Zapylają większość użytkowanych przez człowieka roślin. Chodzą nam jednak nie tylko o miód, ale przede wszystkim o pszczoły. Niestety te niezwykle pożyteczne owady giną w niespotykanej dotąd w skali. Zdajemy sobie sprawę, że pola muszą być opryskiwane. Jeśli jednak oprysków nie będzie w nadmiarze i będą zachowane bardzo ostre reżimy ich stosowania, nasi skrzydlaci przyjaciele doskonale sobie z nimi poradzą. Jeśli natomiast nie będziemy przestrzegać przepisów, będzie dochodzić do zatrucia owadów i skażeń miodu środkami ochrony roślin. Oczywiście nasze pasieki nie rozwiążą problemu, ale dokładamy cegiełkę, aby pszczołom było lepiej i gorąco zachęcamy do tego innych. Jeśli jesteś zainteresowany utworzeniem takiej pasieki lub sam chcesz zostać pszczelarzem to zapraszamy do kontaktu z nami i działania dla naszego wspólnego dobra.

Piotr Kociołek

Działania izby rolniczej - październik 2021

Bazarek „Prosto od Rolnika” - każda sobota na dziedzińcu OT KOWR w Łodzi (ul. Północna 27/29)

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze. Również wydaje opinie na wniosek gmin w sprawie stawki ceny żyta do ustalenia podatku rolnego na 2022 rok. Cena skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2022 rok ogłoszona w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2021r. wynosi 61,48 zł za 1dt.

W dniu 6 października 2021r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek członków Rady Powiatowej IRWŁ w powiecie Łódzkim - Wschodnim, Bronisław Węglewski - Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego skierował pismo do Wiktora Szmulewicza - Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o ponowne podjęcie działań mających na celu zbadanie sytuacji panującej na rynku nawozów sztucznych. Obecnie mamy do czynienia z drastycznym nieproporcjonalnym do wzrostu cen płodów rolnych i energii wzrostem cen nawozów azotowych i wieloskładnikowych. Popularny Saletrzak kosztuje dziś 2450 zł za tonę. Przy tych cenach nawozów brak jest perspektywy do dalszego prowadzenia działalności rolniczej.

W dniu 15 października 2021r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek członków Rady Powiatowej IRWŁ w Łęczycy, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski przekazał pismo dla Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicza z prośbą o podjęcie działań mających na celu pomoc rolnikom z gminy Piątek, których uprawy rolne zostały zniszczone przez ptaki (wrony). W połowie sierpnia br. zostało posadzone 70 tys kapusty pekińskiej. W dniu 2.09. 2021 roku okazało się, że ptaki rozdziobały 70 % uprawy kapusty pekińskiej. Ptaki na tym terenie wyrządzają wiele szkód w innych uprawach, między innymi w zasiewie pszenicy. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego prosi o interwencję w tej sprawie.

W dniu 25 października 2021r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek członków Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicza z prośbą o podjęcie działań mających na celu wydłużenie terminu stosowania nawozów sztucznych oraz naturalnych na gruntach ornych na terenie województwa łódzkiego.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, na terenie powiatu sieradzkiego i zduńskowolskiego stosowanie nawozów azotowych mineralnych oraz nawozów naturalnych płynnych stosowanych na gruntach ornych jest możliwe

w okresie od dnia 1 marca do dnia 25 października. Wielu rolników sygnalizuje nam, że w związku z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi nie ma możliwości zastosowania obornika w danym okresie, dlatego IRWŁ wnioskuje o wydłużenie terminu do 30 listopada 2021 roku. Występujące w ostatnich latach globalne ocieplenie sprawia, że zastosowanie obornika w późniejszym terminie nie spowoduje zagrożenia dla środowiska.

W dniu 29 października 2021r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek członków Rady Powiatowej IRWŁ w Łowiczu Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo do Prezesa KRIR -Wiktora Szmulewicza z prośbą o rozpatrzenie i dalszą realizację poniższych wniosków:

1. Podjęcie działań mających na celu objęcie płatnością dodatkową upraw mięty.
2. Ponowne zbadanie czy nie dochodzi do manipulacji cen i zmowy cenowej przez podmioty skupowe na rynku trzody chlewnej, mleka w związku z niskimi cenami skupu nie adekwatnych do poniesionych kosztów produkcji.
3. Zbadanie działania Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego pod kątem rozszerzenia nowych rynków zbytu oraz promocji polskiego produktu i wzrostu zainteresowania wśród konsumentów.
4. Podjęcie działań mających na celu wypłatę rekompensat dla producentów rolnych za drastyczny wzrost cen środków do produkcji rolnej dot. paliwa rolniczego i nawozów.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektu:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych oraz słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych,
- rozporządzeń MRiRW w sprawie płatności bezpośrednich za 2021r.,
- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2022r.,
- ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz niektórych innych ustaw,
- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt,

Posiedzenia Komisji Problemowej ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

W dniu 19 października 2021r. w sali konferencyjnej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego odbyło się wspólne posiedzenie Komisji z Zarządem IRWŁ. W spotkaniu uczestniczyła dr Ewa Lech – Zastępca Łódzkie-

go Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Łodzi, która przedstawiła aktualne informacje na temat ASF. Podczas dyskusji rozmawiano m.in. na temat drastycznego wzrostu cen środków do produkcji rolnej oraz problemów ze zwalczaniem epidemii ASF.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W miesiącu październiku 2021r. odbyło się 10 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 7.10.2021r. powiatu opoczyńskiego, w dniu 14.10.2021r. powiatu wierszowskiego, w dniu 21.10.2021 powiatu bełchatowskiego i łódzkiego-wschodniego, w dniu 22.10.2021r. powiatu łowickiego oraz skierniewickiego w dniu 25.10.2021r. powiatu sieradzkiego i zduńskowolskiego w dniu 26.10.2021r. powiatu tomaszowskiego, w dniu 27.10.2021r. powiatu zgierskiego). Członkowie omówili: aktualną trudną sytuację w rolnictwie spowodowaną m.in. przez wysokie ceny nawozów i produktów do produkcji rolnej, aktualne wymogi, kryteria i możliwości obrotu zwierzętami we wprowadzonych strefach związanych z ASF. Natomiast przedstawiciele instytucji sektora rolnego przedstawili informacje m.in. na temat:

- zasad bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin,
- wycofania ze sprzedaży substancji czynnych,
- zasad podlegania przez pomocnika rolnika ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu,
- szkód w uprawach rolnych wyrządzonych przez zwierzę łowną i leśną,

Targi, konferencje, spotkania, wyjazdy studyjno-szkoleniowe

W dniu 1 października 2021r. w Łodzi odbył się jubileusz XXX-lecia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W uroczystościach uczestniczyli: Dyrektor Biura IRWŁ – Jerzy Kuzański oraz redaktor „W nowej roli”- Sylwia Skulimowska. Podczas uroczystości odbyła się konferencja podsumowująca etap wojewódzki – Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2021. Dyrektor IRWŁ wręczył nagrodę dla najmłodszego uczestnika Konkursu.

W dniu 23 października 2021r. Dyrektor Biura IRWŁ – Jerzy Kuzański oraz Sylwia Skulimowska – uczestniczyli w uroczystym otwarciu „Bazarku – Prosto od Rolnika” w Łodzi przy ulicy Północnej 27/29 (teren parkingu KOWR) organizowanego po raz pierwszy przez KOWR OT w Łodzi. Na „Bazarku” można było kupić wiele smakowitości, produktów i wyrobów świeżych oraz zdrowych (m.in. soki z kiszonych warzyw, przetwory warzywne, miody, makarony, wędliny, chleb, jajka, sery z mleka owczego i koziego, oleje tłoczone na zimno, kiszona kapusta, kiszony ogórek).

W dniach 26-27 października 2021r. w Mikołajkach odbyła się dwudniowa konferencja „Spotkanie kobiet wiejskich. Kobiety to dobry klimat” organizowana przez Warmińsko-Mazurską Izbę Rolniczą wspólnie z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie pełniącym funkcję jednostki centralnej KSOW. Konferencja dotyczyła kulinariów – aspektów zdrowotnych, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz prowadzenia działalności społecznej, agroturystyki, prowadzenia ekologicznej działalności rolniczej. Podczas konferencji odbył się konkurs „Skarby zakłate w szkłe”. Z ramienia IRWŁ w konferencji uczestniczyły panie: Iwona Mamzer – Delegat na WZ IRWŁ oraz Monika Mrowińska- delegat Rady Powiatowej IRWŁ w Łasku.

W dniach 27-29 października 2021r. w Łodzi odbyło się XIV Europejskie Forum Gospodarcze – Łódzkie 2021.

Forum było doskonałym miejscem interesujących spotkań dla pionierów i innowatorów, a urozmaicona oferta tematyczna sprawiła, że wydarzenie stało się doskonałą przestrzenią do ciekawych rozmów i wymiany doświadczeń. W tym wydarzeniu uczestniczył – Dyrektor Biura IRWŁ – Jerzy Kuzański, Beata Rzewuska - Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń, doradca rolno-środowiskowy i Sylwia Skulimowska.

29 października 2021 r. IRWŁ zgłosiła Panią Monikę Lasoń (gospodarstwo GROSER) do ogólnopolskiego konkursu III edycji pn. „Rolniczy motorem innowacji gospodarstw rolnych w Polsce”, który jest organizowany przez Krajową Radę Izby Rolniczych. Więcej o kozich searach na stronie 16.

Inna działalność IRWŁ

- Z inicjatywy Zarządu IRWŁ na stronie IRWŁ publikowana jest lista producentów rolnych z województwa łódzkiego, którzy mogą zaofiarować swoje produkty,

Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Wieruszowskiego

m.in. kwiaty, warzywa, owoce poprzez dowóz w konkretnym miejscu, odbiór osobisty lub wysyłkowo.

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla

użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno - środowiskowy

Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Łódzko-Wschodniego

W dniu 21 października 2021 roku odbyło się 7 w VI kadencji posiedzenie Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Powiecie Łódzkim Wschodnim, które otworzył i prowadził Przewodniczący Rady – Michał Owczarek. W posiedzeniu wzięli udział członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Łódź - Wschód oraz zaproszeni goście: Ewa Lech – Zastępca Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Łodzi, Bogumiła Kapusta - Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Transportu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, - Piotr Chabior - Kierownik Oddziału Rolnictwa i Środowiska Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Arkadiusz Loba - Zastępca Kierownika BP ARiMR w Koluszkach, Piotr Królikowski Główny Specjalista w BP ARiMR w Koluszkach, Jerzy Kuzański - Dyrektor Biura IRWŁ oraz Mateusz Kamiński - Burmistrz Rzgowa.

Główne tematy spotkania:

Problematyka ASF

W ramach wskazanego punktu posiedzenia omówiono bieżącą sytuację dotyczącą walki z Afrykańskim Pomorem Świń. Problem wirusa ASF pojawił się w powiecie łódzko-wschodnim pod koniec czerwca br. Wówczas wirus został przeniesiony z innego gospodarstwa, znajdującego się w powiecie wieruszowskim. We wskazanym okresie zidentyfikowane zostały trzy ogniska w województwie łódzkim. Jak wskazała przedstawicielka Inspekcji Weterynaryjnej – służby weterynaryjne niezwłocznie uruchomiły działania administracyjne ograniczające dalsze rozprzestrzenianie się choroby. W gospodarstwach, w których wykryto ogniska ASF przeprowadzono ubój zwierząt. Ubojowi poddano ok. 600 szt. trzody chlewnej. Następstwem wykrycia ASF w powiecie łódzko-wschodnim było wprowadzenie strefy zagrożenia ASF (czerwona strefa) na znacznej powierzchni powiatu.

Delegaci prowadzący produkcję trzodę chlewnej oraz zgromadzeni rolnicy nie kryli rozgoryczenia obec-

ną sytuacją panującą w hodowli trzody chlewnej. Przede wszystkim zwrócili oni uwagę na rażąco niską cenę skupu żywca wieprzowego kształtującą się na poziomie 3 zł/kg. Lekarz Weterynarii stwierdziła, iż kluczowe jest obecnie przestrzeganie zasad bioasekuracji. Podkreślono, również, że dzięki działaniom Inspekcji Weterynaryjnej 22 przedsiębiorstwa zajmujące się skupem zwierząt rzeźnych prowadzą obecnie skup świń z terenów stref. Do dyspozycji myśliwych oddano zaś 97 chłodzi, w których może być przechowywane mięso z pozyskanych dzików.

Informacja z działalności bieżącej Wydziału Rolnictwa i Transportu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego przekazali informacje w zakresie nadzoru nad dziedziną jaką jest łowiectwo, w województwie łódzkim. Podkreślili również, że jest to czas intensywnej pracy dla administracji rządowej. Choć ASF w naszym województwie jest przyczyną nieodpowiedzialnego działania człowieka, to jednak nie należy zapominać, że wektorem przenoszenia tej choroby są przede wszystkim dziki. Zaznaczono, że do odstrzału sanitarnego w naszym województwie na ten rok przeznaczono 14.000 dzików. Poziom realizacji tego limitu oscyluje obecnie w granicach ok. 30 %, co przez myśliwych tłumaczone jest wyjątkowo wysokim arealem zasiewów kukurydzy. Poinformowano również o bliskiej perspektywie uruchomienia laboratorium wojewódzkiego, w którym na bieżąco będą prowadzone badania próbek pobranych od zwierząt.

Informacja z działalności bieżącej ARiMR

Przedstawiciele ARiMR podsumowali kampanię przyjmowania wniosków obszarowych w 2021 r. Jak poinformowano, obecnie, praktycznie 100% spraw dotyczących płatności jest już zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej określającej jej wysokość. Od 18 października do 30 listopada zaś, rolnicy mogą spodziewać się

na swoich kontaktach zaliczek na poczet płatności obszarowych. Będą one przekazywane w wysokości 70 % dopłat. W przypadku płatności PROW (tak jak np. z programów rolnośrodowiskowych), zaliczki te będą wypłacane w wysokości 80 % należnej kwoty. Kierownik BP ARiMR w Koluszkach zwrócił również uwagę na coraz większą liczbę zadań przekazywanych biuram powiatowym ARiMR. Oprócz działań kłękowych, biura powiatowe ARiMR zajmują się również rozpatrywaniem wniosków m.in. w ramach „Restrukturyzacji małych gospodarstw” oraz przyznają wsparcie dla Kół Gospodyń Wiejskich.

Uwzględniając temat przewodni posiedzenia Rady Powiatowej IRWŁ w Powiecie Łódzkim – Wschodnim, dotyczący ASF, przedstawione zostały szczegółowe zasady przyznawania „Pomocy na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu uzyskanej przez producenta świń ze sprzedaży świń z siedzib stada tego producenta utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń”.

Informacja z działalności Krajowej Rady Izby Rolniczych

Pan Jerzy Kuzański – Dyrektor Biura IRWŁ przekazał najważniejsze informacje z ostatniego posiedzenia KRIR, które miało miejsce 12.10.2021 r. Przedstawił treść stanowiska KRIR skierowanego do władz centralnych, w którym zwrócono uwagę m.in. na: 1) znaczący wzrost cen energii (m.in. oleju napędowego), który, znacznie podnosi koszty produkcji rolnej; 2) problem wysokich cen nawozów; 3) konieczność podjęcia działań w związku z ASF (opracowanie programu pomocy dla gospodarstw rolnych dotkniętych ASF, zbadanie przez UOKiK relacji pomiędzy ceną artykułów żywnościowych w stosunku do cen surowca (co dotyczy głównie cen wędlin); 4) wadliwe funkcjonowanie elektronicznej aplikacji służącej do szacowania suszy, które przejawia się m.in. brakiem możliwości wnoszenia zastrzeżeń co do wartości strat, obliczonych przez aplikację. Ponadto w stanowisku tym, uwzględniając funkcjonowanie Wspólnoty Europejskiej jako części rynku globalnego, zwrócono uwagę na szkodliwe dla rolników państw członkowskich UE, zapisy tzw. Europejskiego Zielonego Ładu, który przewiduje m.in. ograniczenie do 50 % zużycia chemicznych środków ochrony roślin.

Decyzją Komisji Europejskiej z dniem 23 października 2021 r. zniesiona została strefa czerwona ASF w powiatach piotrkowskim, łódzko-wschodnim i wieruszowskim. Nadal jednak na znacznym obszarze naszego regionu obowiązuje strefa niebieska ASF.

Michał Owczarek

Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ

Powiatu Łódzko-Wschodniego

Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Łódzko-Wschodniego

Posiedzenie Stałej Komisji Problemowej IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

W dniu 19 października 2021r. Przewodniczący komisji Pan Roman Rosiński zwołał posiedzenie Stałej Komisji Problemowej IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Przewodnimi tematami posiedzenia były, m.in.: aktualna sytuacja w rolnictwie województwa łódzkiego spowodowana wystąpieniem wirusa ASF – problemy i zagrożenia dla hodowców trzody chlewnej oraz dramatyczna sytuacja spowodowana wzrostem cen środków do produkcji rolnej w szczególności nawozy mineralne, olej napędowy.

W posiedzeniu uczestniczyli zaproszeni goście: dr Ewa Lech - Zastępca Łódzkiego Lekarza Weterynarii, hodowcy trzody chlewnej: Janusz Terka - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Piotrkowie Trybunalskim oraz Jerzy Karsznia - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Wieruszowie, a także Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego: Bronisław Węglewski – Prezes IRWŁ, Andrzej Komala – Wiceprezes IRWŁ, członkowie Zarządu: Ewa Bednarek, Adam Michaś, Jacek Ossowicz.

Pani dr Ewa Lech przedstawiła aktualną sytuację powstałą na skutek wystąpienia trzech ognisk wirusa ASF na terenie województwa łódzkiego oraz podjęte działania w sprawie niedopuszczenia do rozprzestrzenienia się tego wirusa. Skutkiem tych działań, było szybkie zutyliżowanie 6608 szt. trzody z gospodarstw znajdujących się w promieniu 1 km od wystąpienia ogniska. Wirus ASF jest zwalczany z urzędu, dlatego poszkodowani rolnicy mogą liczyć na odszkodowania z budżetu

Państwa. Obecnie odszkodowanie nie zostały jeszcze wypłacone, ale ma to nastąpić do końca br.

Pani dr Ewa Lech przedstawiła również informację dla rolników utrzymujących świnie w sprawie Planu Bezpieczeństwa Biologicznego. Przypomniała, że posiadanie Planu Bezpieczeństwa Biologicznego jest jednym z wymagań zawartych w załączniku II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r., ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń zwanego dalej RWK 2021/605. Stanowi on podstawę do możliwości dokonania przemieszczeń świń z gospodarstw zlokalizowanych na obszarach objętych ograniczeniami I, II i III. Należy pamiętać, że brak spełnienia ww. wymogu po dniu 31 października 2021r., będzie stanowił poważną przeszkodę dla możliwości wywozu świń poza wymienione obszary.

Drugim ważnym tematem obrad było omówienie trudnej sytuacji w rolnictwie. Komisja Problemowa

IRWŁ ds. Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Ochrony Środowiska w pełni popiera stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych dotyczącej aktualnej sytuacji w rolnictwie.

Od dłuższego czasu w szybkim tempie wzrasta cena paliwa aktualnie jest to wzrost o 30% w stosunku do ubiegłego roku, zapowiadany wzrost dopłaty do zwrotu akcyzy na paliwo rolnicze o 10 zł na 1ha absolutnie nie rekompensuje wzrostu ceny.

Od żniw gwałtownie wzrosły ceny nawozów, zwłaszcza podstawowych azotowych, fosforowych i potasowych. Wzrost cen szacowany jest na poziomie 300% a w niektórych asortymentach nawet 500%. Brak reakcji władz może doprowadzić do drastycznego ograniczenia produkcji rolnej, a w konsekwencji spowodować drastyczne podwyżki cen żywności.

Uczestnicy posiedzenia zgłosili następujące wnioski:

1. W sprawie programu „Pomoc na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu dla producentów świń – ASF” uprościć formularz wniosku i zasady przyznawania pomocy tak, aby każdy producent trzody mógł skorzystać z programu pomocowego.

2. Całkowita likwidacja populacji dzików w strefach objętych ograniczeniami z powodu ASF.

3. O pilne zniesienie stref z ograniczeniami ASF na terenie całego województwa łódzkiego, od wystąpienia trzech ognisk w miesiącu czerwcu nie odnotowano żadnego przypadku wystąpienia choroby ASF ani w gospodarstwach hodowlanych jak również wśród populacji dzików.

4. Wprowadzić dopłaty dla hodowców utrzymujących lochy w wysokości 1000 złotych do każdej lochy do 50 szt. w celu rozwoju produkcji w cyklu zamkniętym.

Wnioski zostały skierowane do Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Plan Bezpieczeństwa Biologicznego jest to dokument zawierający wszelkie niezbędne informacje mające na celu monitorowanie oraz ograniczanie ryzyka wniknięcia choroby do stada niezależnie od charakteru prowadzonej produkcji. Plan bezpieczeństwa biologicznego powinien zawierać zarówno mapy sytuacyjne, jak i analizę ryzyka przeprowadzoną w gospodarstwie, co pozwala ocenić i ewentualnie modyfikować stan zabezpieczenia fermy pod względem biobezpieczeństwa. Plan bezpieczeństwa biologicznego powinien być przygotowany w taki sposób, aby był on czytelny zarówno dla pracowników i osób związanych z obsługą fermy, jak również dla osób postronnych. Plan bezpieczeństwa biologicznego powinien definiować punkty krytyczne dla gospodarstwa oraz wykazać niezbędne działania w celu wyeliminowania lub ograniczenia czynnika stwarzającego ryzyko zdrowotne dla stada. Opracowanie planu bezpieczeństwa biologicznego powinno być ukierunkowane na kontrolę ryzyka związanego z utratą statusu zdrowotnego stada niezależnie od jednostki chorobowej, jednak ze szczególnym ukierunkowaniem na ASF. Plan bezpieczeństwa biologicz-

nego powinien być przygotowany w sposób czytelny, łatwy do użycia i rewidowany przez załogę fermy, co najmniej raz w roku lub przy każdej zmianie sytuacji epizootycznej w sąsiedztwie gospodarstwa, powiecie czy kraju, mogącej mieć wpływ na bezpieczeństwo stada, a także po każdej dużej zmianie organizacyjnej

lub technologicznej w gospodarstwie. W planie bezpieczeństwa biologicznego należy zawrzeć wszystkie opracowane dla gospodarstwa procedury operacyjne, wzory rejestrów oraz protokołów.

Roman Wodzyński

Specjalista ds. rolnictwa i ekologii

Stanowisko Rady Powiatowej IRWŁ w Piotrkowie Trybunalskim dotyczące problemów hodowców trzody chlewnej powiatu piotrkowskiego w strefach ASF

Problemem wielu gospodarstw powiatu piotrkowskiego zajmujących się chowem trzody chlewnej na terenach ASF będących w strefach czerwonej lub niebieskiej jest nie tylko utrata płynności finansowej gospodarstwa, ale również straty, jakie ponoszą z powodu niskich cen, a pomoc ze strony Państwa w formie uruchomionych programów pomocowych w wielu przypadkach jest bardzo trudne do uzyskania a nawet dla niektórych gospodarstw wręcz nie możliwe.

Pomoc na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu uzyskanej przez producenta świń ze sprzedaży świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczeniem afrykańskiego pomoru świń. Na podstawie obowiązujących przepisów. Podstawa prawna: §13 rozporządzenia rady ministrów z dnia 27 stycznia 2015r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, kwota pomocy stanowi: różnicę między iloczynem liczby sprzedanych we wskazanym we wniosku kwartale i średniej ceny sprzedaży świń uzyskanej w tym kwartale a iloczynem średniej liczby świń sprzedanych w tym samym kwartale w kolejnych trzech latach przed rokiem, którego kwartał został objęty wnioskiem, albo średniej liczby świń sprzedanych w tym samym kwartale w ciągu 3 lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, którego kwartał został objęty wnioskiem, z pominięciem kwartału o najwyższej wartości sprzedaży świń uzyskanej w tym okresie.

Obliczona w ten sposób kwota obniżonego dochodu jest nieadekwatna do rzeczywistego utraconego dochodu, bo zależy od ilości sprzedanych zwierząt w okresie poprzedzającym z trzech lat. Po przeanalizowaniu trzech gospodarstw o różnej skali produkcji stwierdzamy, iż powyższy program jest tak skonstruowany, że wyklucza znaczną część gospodarstw które na przestrzeni ostatnich trzech lat zwiększyły skale produkcji, skorzystają natomiast gospodarstwa, które stopniowo wygaszały hodowle. Program nie uwzględnia bardzo szybko rosnących kosztów produkcji, natomiast jest brany pod uwagę wyłącznie przychód hodowcy. Domagamy się ponownego przeanalizowania kryteriów przyznawania pomocy rolnikom poszkodowanym

przez ASF, tak, aby każdy rolnik otrzymał należne wsparcie w związku ze stratami poniesionymi w wyniku choroby zwalczanej z urzędu. Program w obecnym kształcie ma zbyt wiele błędów i znaczna liczba hodowców nie będzie miała zrekompensowanych strat. Rekompensata powinna stanowić różnicę między ceną, którą otrzymuje rolnik za tuczniaki w strefie białej a tym, co otrzymuje rolnik w strefie czerwonej, różnica ta wynosi 30% na niekorzyść hodowców za strefy czerwonej.

Poniżej przedstawione są trzy przykłady gospodarstw ze strefy czerwonej:

Przykład 1

Gospodarstwo gdzie rolnik sprzedał 700 szt. świń w kwartale, w którym składany jest wniosek na kwotę 371 875 zł według systemu wyliczeń stosowanego przez ARiMR gospodarstwo nie poniosło żadnych strat z tego tytułu nie przysługuje mu wsparcie.

W związku z tym, że cena świń w strefie czerwonej jest zaniżana o 30%, gospodarstwo w rzeczywistości straciło 111 562,50 zł.

Przykład 2

Gospodarstwo gdzie rolnik sprzedał 474 szt. świń w kwartale, w którym składany jest wniosek na kwotę 275 049,24 zł według systemu wyliczeń stosowanego przez ARiMR gospodarstwo poniosło stratę w wysokości 2 124,74zł.

W związku z tym, że cena świń w strefie czerwonej jest zaniżana o 30%, gospodarstwo w rzeczywistości straciło 82 514,77 zł.

Przykład 3

Gospodarstwo gdzie rolnik sprzedał 1922 szt. świń w kwartale, w którym składany jest wniosek na kwotę 1 023 905,00 zł według systemu wyliczeń stosowanego przez ARiMR gospodarstwo poniosło stratę w wysokości 87 143,23zł.

W związku z tym, że cena świń w strefie czerwonej jest zaniżana o 30%, gospodarstwo w rzeczywistości straciło 307 171,50 zł.

Wyżej przedstawione przykłady pokazują, że rolnicy, którzy rozwinęli swoją produkcję i ponieśli przy tym ogromne koszty związane z inwestycją, zostają w tej sytuacji pokrzywdzeni gdyż oferowana im pomoc tylko w niewielkim stopniu pokrywa ich straty

Apelujemy również, aby rozwiązać problem zaniżania ceny przez zakłady mięsne. Obecnie cena za kilogram żywca wieprzowego w strefie czerwonej jest

zaniżana średnio o 1,50 zł w porównaniu do cen rynkowych. Koszty procedury uboju świń oraz utylizacji odpadów z czerwonej strefy to około 30 groszy od kilograma. Wynika z tego, że sytuacja zagrożenia ASF i nałożenia stref na hodowców jest wykorzystywana przez zakłady do osiągnięcia maksymalnych zysków. Natomiast rolnicy w wyniku zaistniałej sytuacji są doprowadzani do bankructwa i rezygnacji z prowadzenia wieloletnich hodowli. Dlatego konieczne jest wprowadzanie przejrzystych i jednolitych przepisów, które będą regulowały zasady hodowli i sprzedaży trzody chlewnej w całym kraju. Przepisów, które dadzą szansę na bezpieczne funkcjonowanie polskiej hodowli.

Zwracamy uwagę, że hodowla świń w strefie czerwonej przez rolników w systemie tuczny nakładczego powinna być całkowicie wykluczona z pomocy na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu uzyskanej przez producenta świń ze sprzedaży świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczeniem afrykańskiego pomoru świń. Rolnicy w tuczny nakładczym wykonują pracę dla firm, polegającą na usługowym hodowaniu świń, za co otrzymują wynagrodzenie. W związku z tym nie ma mowy o stratach w tej kategorii gospodarstw.

Rolnicy, którzy korzystali z różnego rodzaju programów pomocowych ARiMR w podpisanych umowach zadeklarowali hodowlę na określonym poziomie, a będąc w strefach objętych restrykcjami w związku ze zwalczeniem ASF z przyczyn niezależnych od nich musieli ograniczyć hodowlę, co automatycznie spowodowało, że nie wywiążą się z umowy, co skutkowało będzie zwrotem dotacji otrzymanej od ARiMR. Hodowca może nie wykonać zaleceń umowy tylko wtedy, jeżeli ASF wystąpi na terenie jego gospodarstwa. Bycie w strefie nie zwalnia rolnika z dopełnienia zaleceń umowy.

Uruchomienie pomocy dla rolników ze stref ASF w formie Kredytów Preferencyjnych nieoprocentowanych w ARiMR jest trudne do uzyskania, ponieważ nie obejmuje aktualnych zobowiązań rolników – tych terminowo spłacanych, ale tylko i wyłącznie przeterminowane płatności, natomiast w strefie niebieskiej rolnik ma brak wsparcia, czyli nie może skorzystać z oferowanej pomocy.

Janusz Terka

Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ

Powiatu Piotrkowskiego

Plonowanie soi

w doświadczeniach PDO

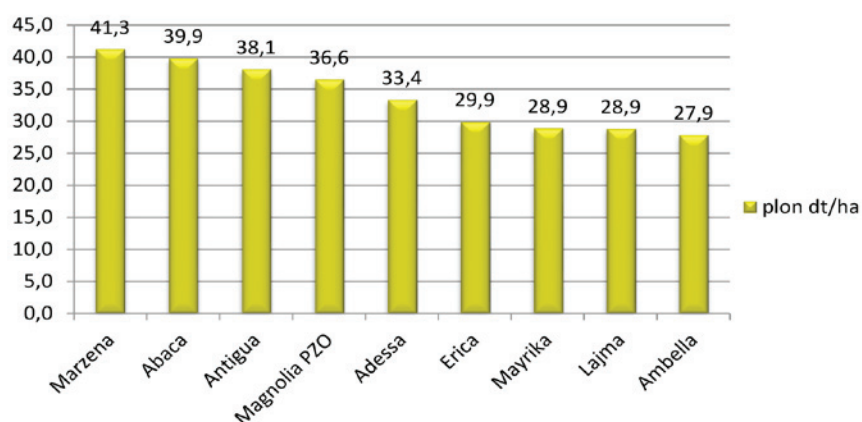
W ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania uprawą soi. Dokładne poznanie gatunku, technologii jego uprawy, a także dostępna paleta sprawdzonych odmian w doświadczeniach PDO z pewnością może pomóc rolnikom podjąć decyzję o uprawie soi w swoim gospodarstwie.

W sezonie wegetacyjnym w 2021 roku w doświadczeniach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego badano 40 odmian soi. Odmiany pochodziły z Krajowego Rejestru (KR) i Wspólnotowego Katalogu (CCA).

Tegoroczna sezon wegetacyjny sprzyjał uprawie soi. Opady atmosferyczne w fazie zawiązywania i wypełniania się strąków jak również sprzyjająca pogoda w okresie dojrzewania nasion, wpłynęły pozytywnie na plonowanie odmian. Jakość zebranego plonu była znacznie lepsza w porównaniu do poprzedniego okresu wegetacyjnego. Słoneczne, bezdeszczowe dni przyczyniły się do opadnięcia niemal wszystkich liści przed zbiorem co ułatwiło dojrzewanie i zbiór.

Poniższe wykresy przedstawiają wyniki plonowania odmian soi w SDOO Sulejów w 2021 r.

Plonowanie soi w 2021 r. (SDOO Sulejów)
- odmiany bardzo wczesne i wczesne

Wśród odmian bardzo wczesnych i wczesnych najlepiej plonującymi odmianami były Marzena oraz Abaca. Słabiej plonowały odmiany Lajma i Ambella.

Najwyższym plonem spośród odmian średniowczesnych i średniopóźnych odznaczyła się odmiana Karok, najniższym odmiana Viscount.

W grupie odmian późnych, a także wszystkich odmian badanych kreacja Sahara odznaczyła się najwyższym plonem ponad 4,5t/ha, najniższy plon oddała odmiana ES Compositor.

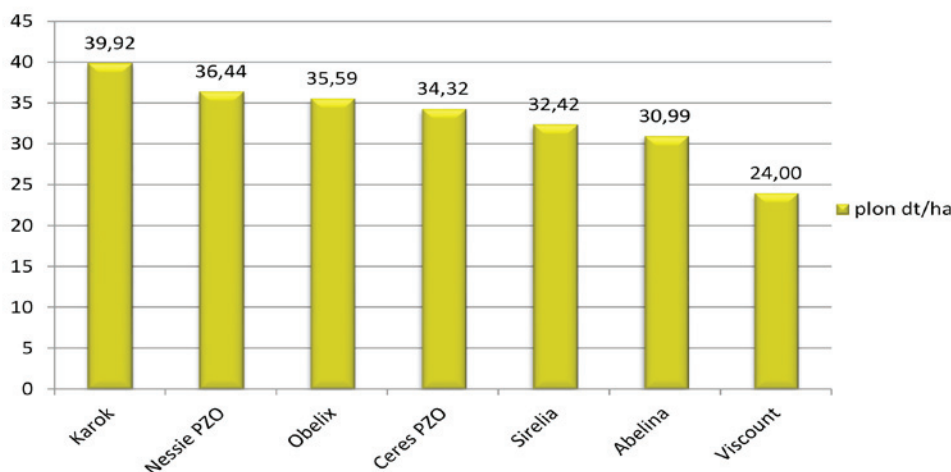
Odmiana ES Chancellor w grupie odmian bardzo późnych jako jedyna znacząco wyróżniła się wielkością plonu, pozostałe odmiany plonowały na podobnym, wyrównanym poziomie.

Rosnąca ranga soi niesie za sobą postęp hodowlany, a ruch odmian wyraźnie się ożywił. Z roku na rok zwiększa się liczba odmian zgłaszanych do badań urzędowych COBORU, choć pochodzą one głównie z wspólnotowego katalogu (CCA). Duże znaczenie ma poszerzenie doboru o odmiany pochodzące z polskich hodowli. Obecnie Krajowy Rejestr Odmian liczy 32 odmiany.

Poniżej krótka charakterystyka odmian soi wpisanych do Krajowego Rejestru Odmian w 2021 r.

Abaca - Odmiana wczesna. Plon nasion bardzo duży. Termin kwitnienia roślin średni do wczesnego, długość fazy kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny dość niskie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem przeciętna. Odporność na septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość i bakte-

Plonowanie soi w 2021 r. (SDOO Sulejów)
- odmiany średniowczesne i średniopóźne

ryjną ospowatość – poniżej średniej. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 200 g. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

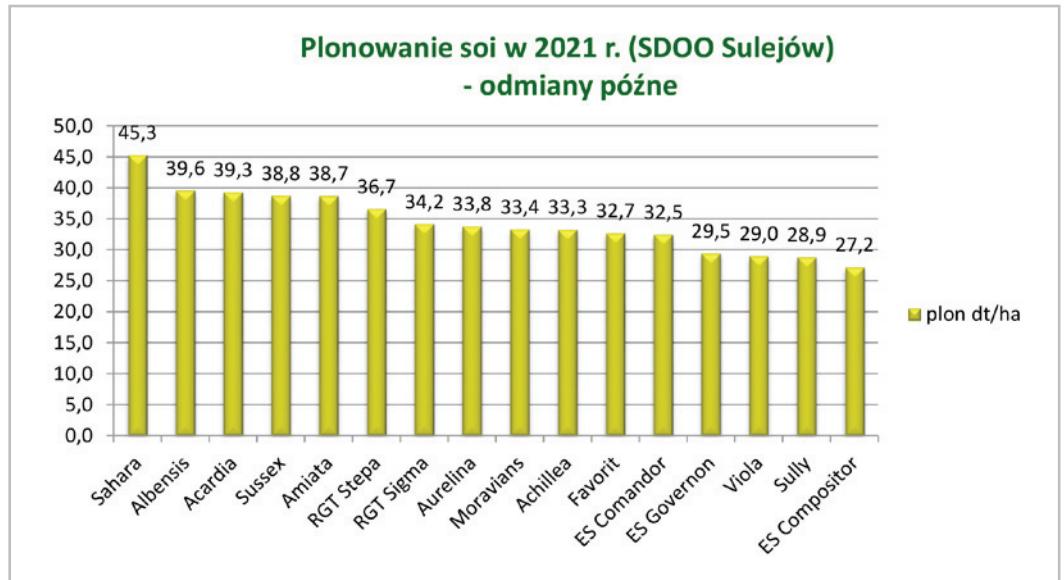
Magnolia PZO - Odmiana wczesna. Plon nasion duży, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia średni, okres kwitnienia dość krótki. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny dość niskie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem dość duża. Odporność na bakteryjną plamistość, bakteryjną ospowatość i septoriozę średnia. Równomierność dojrzewania poniżej średniej. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 178 g. Zawartość białka ogół-

Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem dość duża. Odporność na bakteryjną plamistość i na bakteryjną ospowatość oraz septoriozę – średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 220 g. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Sully - Odmiana późna. Plon nasion dość duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnia.

zbiorem przeciętna. Odporność na bakteryjną plamistość i septoriozę dość mała, na bakteryjną ospowatość - średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 207g. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

ES Chancellor - Odmiana bardzo późna. Plon nasion dość duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej

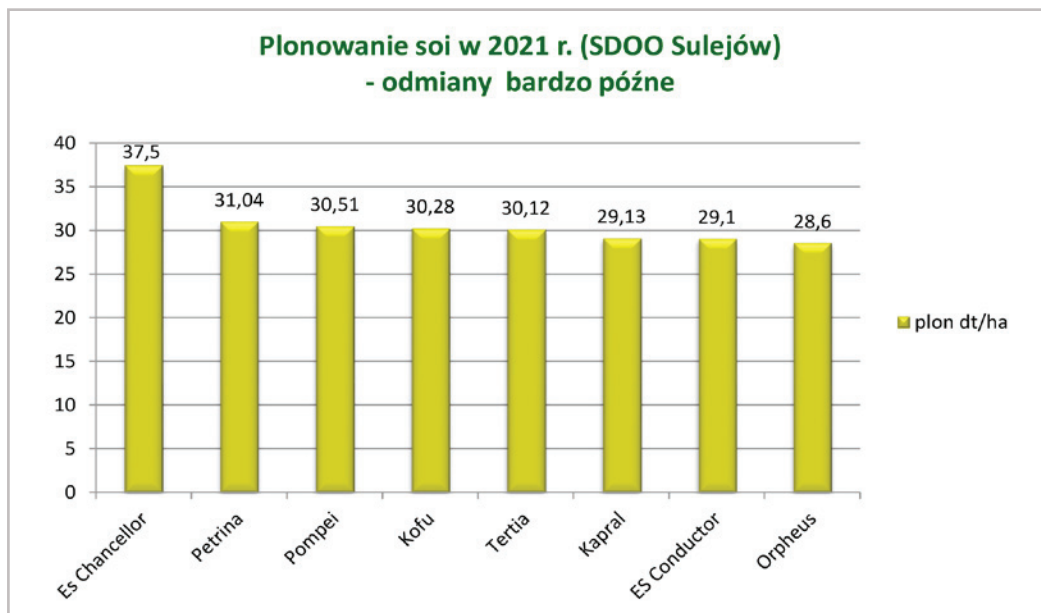
Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej późny. Rośliny dość wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed

i żniwnej bardzo późny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem przeciętna. Odporność na bakteryjną plamistość, bakteryjną ospowatość i septoriozę – średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 205 g. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

ES Conductor - Odmiana bardzo późna. Plon nasion duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej bardzo późny. Rośliny dość wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem poniżej średniej. Odporność na bakteryjną plamistość - dość mała, na bakteryjną ospowatość i septoriozę – średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 216 g . Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Izabela Wójtowicz-Olczyk
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian
w Sulejowie

nego w nasionach powyżej średniej, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Karok - Odmiana średniopóźna. Plon nasion dość duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej średniopóźny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem poniżej średniej. Odporność na bakteryjną plamistość – dość mała, na bakteryjną ospowatość i septoriozę – średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków duża. Masa 1000 nasion około 204 g. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m².

Ceres PZO - Odmiana średniopóźna. Plon nasion bardzo duży. Termin kwitnienia i długość trwania fazy kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej średniopóźny. Rośliny dość wysokie.

Bazarek „Prosto od Rolnika”

Liczne badania naukowe prowadzone na całym świecie pozwalają sądzić, że wśród chorób cywilizacyjnych, aż 60 % ma związek ze sposobem żywienia, a spożywanie produktów rolnych pochodzących bezpośrednio od producenta rolnego może przyczynić się do poprawy zdrowia.

Liczne badania naukowe prowadzone na całym świecie pozwalają sądzić, że wśród chorób cywilizacyjnych, aż 60 % ma związek ze sposobem żywienia, a spożywanie produktów rolnych pochodzących bezpośrednio od producenta rolnego może przyczynić się do poprawy zdrowia.

Żywność ekologiczna może przyczynić się do poprawy zdrowia dzięki wartościom odżywczym i właściwościom antyoksydacyjnym występującym w niej związków biologicznie czynnych. Charakteryzuje się m.in. niższym poziomem azotanów i jednocześnie wyższym poziomem witaminy C i związków fenolowych o właściwościach przeciwutleniających, co ma szczególne znaczenie dla zdrowia, ponieważ hamują one powstawanie substancji rakotwórczych w organizmie. Dlatego też, systematyczne spożywanie produktów ekologicznych może stać się jednym ze sposobów ograniczenia zachorowań na nowotwory oraz choroby dietozależne. Wpływa też na poprawę ogólnego stanu zdrowia organizmu. Ludzie z osłabionymi reakcjami odpornościowymi, a zwłaszcza dzieci i ludzie starsi, powinni spożywać właśnie tego typu produkty, ponieważ mają one niższą koncentrację zanieczyszczeń.

Co istotne, według danych Eurostatu zarówno łańcuchy dostaw, jak i łańcuchy sprzedaży w Polsce są stosunkowo długie, co wpływa zarówno na bezpieczeństwo żywnościowe i jakość żywności, a także na cenę żywności w sklepie. Koszty zwiększa nie tylko sam transport, ale przede wszystkim konserwowanie szybko psujących się produktów, co niestety pogarsza także ich jakość.

Istnieje więc potrzeba skrócenia łańcuchów dostaw, która jest szansą szczególnie dla drobnych producentów, którzy będą mogli dostarczyć żywność bezpośrednio do odbiorców. Idea skracania łańcuchów dostaw polegać powinna na sprzedaży żywności w najbliższej okolicy, w pobliżu miejsca wyprodukowania, taka żywność jest bowiem świeża, wysokiej jakości, a konsument wie, od kogo co kupuje i tworzy się więc więź zaufania oparta na dobrych doświadczeniach.

Współcześnie krótkie łańcuchy dostaw traktowane są jako powrót do tradycyjnych systemów dystrybucji żywności. Część konsumentów zrezygnowała już z produktów masowych i intensywnie poszukuje zdrowych produktów pochodzących z ich regionu, żywności o niskim stopniu przetworzenia, produkowanej ze świeżych i wysokiej jakości komponentów. A najzdrowsza, najwyższej jakości jest żywność kupowana bez pośredników, bezpośrednio od sprawdzonego producenta, czyli rolnika.

Nie zapominajmy również o tym, że towar na czas transportu musi być odpowiednio zapakowany i zabezpieczo-

ny, np. środkami chemicznymi. Sprzedając lokalnie, nie tylko oszczędzamy, ale też korzystnie wpływamy na nasze środowisko. To, co można wytworzyć na miejscu, powinno być również sprzedane i zużyte na miejscu, nie ma potrzeby, aby żywność przewozić tysiące kilometrów.

Preferencje i oczekiwania ze strony konsumentów zmieniają się, coraz bardziej świadomi konsumenci szukają bardziej naturalnej, mniej „chemicznej”, żywności, która zanim trafi na stół nie leży tygodniami w chłodniach, czy magazynach oraz nie przemierza kilkuset kilometrów w ciężarówkach. Zwracają też uwagę, nie tylko na walory smakowe, ale też na skład i wartość odżywczą produktów pochodzących prosto od rolników.

Ponadto rolnik produkuje, tak jak dla siebie, używając do uprawy roślin w głównej mierze naturalnych nawozów organicznych (komposty, oborniki), oraz stosując biologiczne środki ochrony roślin. Hodowla zwierząt prowadzona jest bez użycia antybiotyków, hormonów wzrostu, organizmów modyfikowanych genetycznie (GMO). Przetwórstwo surowców prowadzone jest metodami chroniącymi wartość odżywczą, bez użycia konserwantów, sztucznych barwników, polepszaczy smaku, aromatów, czy promieniowania jonizującego.

Rolnicy mają do zaoferowania klientom nie tylko świeże lokalne produkty, ale część z nich inwestuje także we własne przetwórnice, w których z warzyw i owoców powstają np. pasty kanapkowe, soki czy kisonki.

Dobrze o tym wiedzą duże sieci handlowe, które w swojej komunikacji chętnie podkreślają lokalne pochodzenie produktów, ponieważ klienci, którzy raz spróbowali produktów prosto od rolnika chętnie po nie wracają. Obawa przed popsuciem się takiej żywności w transporcie jest coraz mniejsza, a jej droga z pola na stół jest zdecydowanie krótsza, dzięki czemu zachowują one więcej witamin i minerałów.

Znaną od dawna, jedną z podstawowych form krótkiego łańcucha dostaw żywności jest sprzedaż bezpośrednia. Idea sprzedaży bezpośredniej artykułów rolno-spożywczych zakłada udostępnianie produktów wytworzonych przez rolników finalnym odbiorcom z pominięciem pośredników. Rozwój przemysłu spożywczego oraz ogniw pośredniczących w łańcuchu żywnościowym spowodował, że jej rola w strukturze sprzedaży ogółem systematycznie się zmniejszała na korzyść bardziej efektywnych masowych systemów dystrybucji.

Aktualnie w Polsce realizowana jest strategia „Od pola do stołu”, będąca próbą wprowadzenia systemowych rozwiązań gwarantujących lepszą żywność na naszych stołach, której celem jest uwypuklenie roli i znacze-

nia krótkich łańcuchów dostaw żywności w połączeniu z rozwojem i wzmacnianiem rynków lokalnych.

Skrócenie łańcucha dostaw od producenta do konsumenta jest korzyścią zarówno dla konsumenta, jak i rolnika. Przykładem tego typu działania jest - będący inicjatywą łódzkiego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa - Bazarek prosto od rolnika, który umożliwi rolnikom bezpośrednie dotarcie do konsumenta, a konsumentom nabycie świeżych, dobrej jakości produktów.

Ekologiczną, zdrową żywność bezpośrednio od producenta od 23 października 2021 r. można było kupić w centrum Łodzi. Na dziedzińcu Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa przy ul. Północnej 27/29 ruszył bowiem Bazarek - prosto od Rolnika, na który przyjechali rolnicy z różnych stron województwa łódzkiego, aby w jednym miejscu sprzedawać produkty, w tym m.in. własne miody, kiełbasy, szynki, sezonowe owoce, świeżo wyciśnięte soki, syropy owocowe, warzywa i przetwory warzywne, mleko, masło, jogurty i sery krowie i kozie, kisonki, oleje tłoczone na zimno, czy chleb na naturalnym zakwasie.

Dzięki inicjatywie łódzkiego KOWR-u konsument będzie mógł szybciej dotrzeć do żywności wiadomego pochodzenia, wyprodukowanej w małych rodzinnych gospodarstwach przez niewielkich mikroprzedsiębiorców, przywiązujących dużą wagę do tradycji i jakości. Dlatego w zamyśle, takie bazariki będą odbywać się w Łodzi co tydzień.

Sprzedając bezpośrednio, zachowana zostaje też autentyczność i naturalność produktów rolno-spożywczych, a konsument ma możliwość bezpośredniego kontaktu z producentem, co służy zarówno przekazaniu informacji o warunkach produkcji, jak też kreowaniu bezpośrednich relacji społecznych.

Otwierając Bazarek, Janusz Ciesielski - dyrektor łódzkiego oddziału KOWR powiedział, że „polska żywność jest najlepsza, cały świat ją kupuje, eksport rośnie z roku na rok. Powinniśmy tym bardziej przychodzić i kupować tutaj, a rolnicy sprzedawać. Jest smaczniejsza od tej przetworzonej chemicznie. I zdrowsza na pewno od suplementów diety”

Na inauguracji obecny był również poseł Robert Telus który, stwierdził, że „każdy rolnik, który wyprodukuje produkty nieprzetworzone, ale też przetworzone będzie mógł tutaj przyjechać i bezpłatnie sprzedawać swoje wyroby konsumentom. To najkrótsza droga kupowania tych produktów”.

Aby wystawić się na bazarku wystarczy zgłosić się do łódzkiego KOWR-u.

Agro Jesień w Banku BNP Paribas

Jesień w rolnictwie to czas zbiorów i prac związanych z uprawą ozimin, a także okres podsumowań sezonu, analiz i planów inwestycyjnych. Z myślą o Klientach z sektora rolno-przetwórczego, Bank BNP Paribas przygotował atrakcyjną ofertę produktów finansowych oraz wprowadził kilka wspierających nowości.

- Rozumiemy specyfikę pracy w gospodarstwie i dlatego właśnie jesienią wychodzimy z wyjątkowo szeroką, sprawdzoną ofertą finansową oraz z kilkoma nowymi propozycjami usprawniającymi produkcję rolną, np. z bezpłatnym dostępem za pośrednictwem portalu Agromonist.pl do nowoczesnych narzędzi. Chcemy zapewnić przedsiębiorcom agro z jednej strony bezpieczeństwo w bieżącej działalności, a z drugiej pokazać możliwości dalszego rozwoju – tłumaczy Maciej Piskorski, Dyrektor Departamentu Produktów Agro w Banku BNP Paribas.

Kredyty bez prowizji i z obniżoną marżą

Do końca listopada potrwa promocja, w ramach której bank proponuje nowym i obecnym Klientom agro, szereg atrakcyjnych produktów finansowych, w tym kredyty z ubezpieczeniem, udzielane bez prowizji oraz z obniżoną marżą. Możliwe jest uzyskanie finansowania na dowolny cel związany z rozwojem gospodarstwa. W ofercie są zarówno kredyty obrotowe, jak i inwestycyjne.

Na bonusy w postaci obniżonej marży kredytu mogą też liczyć producenci żywności ekologicznej, zarówno Ci, którzy już posiadają certyfikat ekologiczny lub są w okresie konwersji, lub prowadzą gospodarstwa z certyfikatem zrównoważonego rolnictwa. Podobne korzyści przewidziano dla Klientów polecających promocyjne produkty znajomym rolnikom.

Nowi Klienci, którzy zdecydują się założyć rachunek bieżący w ramach Konta Otwartego na Agrobiznes, zostaną zwolnieni z opłaty za jego prowadzenie przez 6 miesięcy. Dodatkowo mogą skorzystać z promocji - otrzymać premię w wysokości do 600 zł, za płatności kartą debetową wydaną do rachunku.

Dodatkowe korzyści dla rolników na Agromonist.pl

Klienci banku, którzy skorzystają z jesiennej promocji na produkty finansowe, uzyskają bezpłatny dostęp do wszystkich narzędzi znajdujących się na portalu Agromonist.pl. To portal branżowy, dla producentów rolnych i przetwórców spożywczych. Zawiera

zarówno ogólnodostępne informacje i narzędzia (m.in. pierwszy w języku polskim kalkulator emisji gazów cieplarnianych, porównywarka cen ze skupu i targowisk), jak i zaawansowane narzędzia rolnictwa precyzyjnego, dostępne w wersji Premium jedynie dla zarejestrowanych użytkowników (m.in. systemy zarządzania gospodarstwem RolnikON, Agrivi, satelitarny monitoring pól optymalizujący koszty nawożenia SatAgro).

Dla tych, którzy dopiero rozważają, który kredyt wybrać, dostępny jest na Agromonist.pl Kredytomat Agro - nowy, intuicyjny konfigurator oferty na finansowanie. Kredytomat to łatwa w obsłudze, darmowa wyszukiwarka produktów Banku BNP Paribas, umożliwiająca precyzyjny dobór oferty finansowej odpowiadającej na różne potrzeby Klientów prowadzących gospodarstwa rolno-produkcyjne. Dzięki Kredytomatowi, rolnik w czytelny sposób samodzielnie dociera do właściwych produktów finansowych bez konieczności poświęcania czasu na szczegółową analizę pełnej oferty banku.

Stawiasz na rozwój gospodarstwa. Doceniamy to i proponujemy Ci produkty na korzystnych warunkach:

- kredyty z ubezpieczeniem - prowizja **0%**, marża od **1,9%**, bonusy za działalność **eko lub polecanie** produktów
- rachunek bieżący - prowadzenie **0 zł/6 mies.**, premia **do 600 zł** za płatności kartą

OKRES PROMOCJI: 20.09. - 30.11.2021 R.

Bank
zmieniającego się
świata

Materiał ma charakter reklamowy i informacyjny, nie jest ofertą w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Promocja skierowana jest do Klientów banku z Segmentu Klientów Biznesowych (Mikroprzedsiębiorstw) prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie, w tym Klientów pozyskanych za pośrednictwem Brokera. Podane warunki cenowe dotyczą nowo udzielanych kredytów (Agro Ekspres, Agro Rzeczówka Light i Agro Progres) z ubezpieczeniem w określonym przez bank wariantcie, ich zastosowanie możliwe jest w przypadku złożenia prawidłowo wypełnionego, kompletnego wniosku kredytowego przez Klienta. Warunki promocyjne dla kredytów obowiązują od dnia podpisania umowy kredytu przez okres kredytowania. Warunkiem udzielenia kredytu jest posiadanie przez Klienta zdolności do jego spłaty we wnioskowanej kwocie oraz spełnienie warunków przyznania produktu. Promocja rachunku dotyczy rachunków bieżących w PLN, otwartych w okresie promocji w ramach Umowy ramowej o prowadzenie Konta Otwartego na Agrobiznes z bankowością elektroniczną. Po upływie 6 miesięcy obowiązują warunki cenowe standardowe, wg obowiązującej Taryfy Prowizji i Opłat. Promocję rachunku można łączyć z promocją Money Back - polegającą na naliczaniu premii za transakcje bezgotówkowe kartą Debit Mastercard Business w PLN, wydaną do rachunku. Wysokość premii - 2%, do 100 zł w danym miesiącu kalendarzowym, max. 600 zł przez 6 miesięcy. Wymagane jest m.in. złożenie oświadczenia o przystąpieniu do promocji, z podaniem numeru karty, dla której wyliczana będzie premia. Świadczenie ochrony ubezpieczeniowej następuje na warunkach określonych w umowie zawartej z Klientem za pośrednictwem banku, działającego jako agent ubezpieczeniowy, przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A z siedzibą w Warszawie lub Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Cardif Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, oraz w OWU. Świadczenie usług i produktów bankowych następuje na warunkach szczegółowo określonych w umowie zawartej z Klientem oraz w regulaminach, Taryfie Prowizji i Opłat, dostępnych w oddziałach banku oraz na www.bnpparibas.pl. BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr. KRS 0000011571, posiadający NIP 526-10-08-546 oraz kapitał zakładowy w wysokości 147 518 782 zł w całości wpłacony.

Pakiet „Super Rolnik 2021”

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” przygotowało dla rolników, w których posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne specjalną ofertę ubezpieczeniową w ramach Pakietu „Super Rolnik 2021”. W ramach powyższego Pakietu można ubezpieczać budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego (w tym budynki mieszkalne i budynki gospodarcze np. obory, stajnie, chlewnie, kurniki, stodoły, szopy, szklarnie), na warunkach określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych.

Zakres ochrony obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych można rozszerzyć o szkody powstałe na skutek: dewastacji, dymu i sadzy, fali ponaddźwiękowej, katastrofy budowlanej, przepięcia, silnego wiatru, trzęsienia ziemi, uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów, zalania i zapadania się ziemi, natomiast budynków mieszkalnych nawet w szerszym zakresie – w wariantcie ubezpieczenia „wszystkie ryzyka”. Ochroną można także objąć budowle, w tym m.in. silosy, podjazdy, płyty obornikowe i hale brezentowe, a także obiekty małej architektury, których piękno i pomysłowość wykonania niejednokrotnie możemy podziwiać w ogrodach naszych rolników.

Dodatkowo, w ramach Pakietu „Super Rolnik 2021”, można ubezpieczyć następujące mienie: ziemiopłody, zwierzęta gospodarskie, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy gospodarstwa rolnego, ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe budynków. Ubezpieczenie zapewni ochronę mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, z możliwością rozszerzenia o ryzyko powodzi. Zakres ubezpieczenia może obejmować również kradzież z włamaniem, rabunek, rozbój uliczny oraz kradzież stałych elementów wykończeniowych (zewnątrznych) budynku mieszkalnego. Ponadto, ochroną objęte będą także koszty: akcji ratowniczej, działań podjętych po szkodzie, odtworzenia dokumentacji i naprawy zabezpieczeń przeciw-kradzieżowych.

W Pakiecie „Super Rolnik 2021” można również ubezpieczyć szyby i przedmioty szklane od stłuczenia oraz instalacje odnawialnych źródeł energii (instalacje fotowoltaiczne, solarne, wiatrak, pompy ciepła itp.)

W Pakiecie „Super Rolnik 2021” można zawrzeć także umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC

rolnika, które wraz z dobrowolnymi ubezpieczeniami następstw nieszczęśliwych wypadków oraz OC w życiu prywatnym, będzie stanowiło dopełnienie ochrony rolnika i osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym przed skutkami zdarzeń, w których będą uczestniczyć lub które powstaną z ich winy, a w których osobami poszkodowanymi będą osoby trzecie.

Dodatkowo w ramach Pakietu „Super Rolnik 2021”, można objąć ochroną ubezpieczeniową sprzęt rolniczy: kombajny zbożowe, maszyny rolnicze samojezdne, sprzęt rolniczy (zagregowany z maszyną rolniczą samojezdną) oraz ciągniki i przyczepy rolnicze od wszystkich zdarzeń (Agrocasco) w tym także i od ryzyka kradzieży.

W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w Pakiecie „Super Rolnik 2021” rolnikowi przysługuje zniżka specjalna za kompleksowe ubezpieczenie posiadanego mienia. Wysokość zniżki może wynieść nawet 20%, zgodnie z zasadą, że im większa liczba i rodzaj zawartych ubezpieczeń w pakiecie, tym większa zniżka, a w efekcie mniejsza składka do zapłaty przez rolnika.

Ponadto, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia w Pakiecie „Super Rolnik 2021” Ubezpieczony otrzyma kupon zniżkowy, uprawniający do zwolnienia z opłaty składki członkowskiej w przypadku zawarcia w systemie informatycznym Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” następujących umów ubezpieczenia:

- 1) OC posiadacza pojazdu mechanicznego i/lub autocasco (w tym pakiet „Razem w TUW”),
- 2) upraw rolnych z dopłatami do składki z budżetu państwa,
- 3) zwierząt gospodarskich z dopłatami do składki z budżetu państwa.

Kupon zniżkowy może być wykorzystany przez rolnika wielokrotnie, przy umowach ubezpieczenia zawieranych na rzecz ubezpieczonego rolnika z rocznym okresem ważności kuponu.

Pakiet „Super Rolnik 2021” jest atrakcyjną ofertą zarówno dla rolników będących już Członkami Towarzystwa, jak i dla tych, którzy dopiero wstąpią w poczet jego Członków. Pakiet ten zapewni kompleksową ochronę ubezpieczeniową, dostosowaną do indywidualnych potrzeb rolników, a przy tym, co istotne, bardzo przystępną cenowo.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” zaprasza do swoich jednostek terenowych i agentów na terenie całego kraju. Więcej informacji na stronie internetowej www.tuw.pl.

**Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych
„TUW”**

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**
T U W

**Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Swojska 4, 91-342 Łódź
tel. 42 640-69-80
e-mail: lodz@tuw.pl
www.tuw.pl**

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793 Warszawa, ul. Raabego 13

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Dynia to chyba jedno z bardziej niedocenionych, jesiennych warzyw, a dające przecież tak mnóstwo kulinarnych możliwości. Nie tylko pięknie wygląda, ale i świetnie smakuje. To uniwersalne warzywo sprawdza się zarówno w daniach słodkich, jak i słonych, w ciastach i deserach, zupach i daniach głównych. Dynia doskonale nadaje się na przetwory, świetnie się też przechowuje, a więc korzystać z niej można przez całą zimę.

Widać, że warzywo to zyskuje na popularności bo pojawiają się coraz nowsze odmiany i znacznie też wydłuża się okres jej produkcji i sprzedaży. Odmiany różnią się nie tylko wyglądem, kolorem, ale i smakiem. Obok najpopularniejszej polskiej dyni o pomarańczowej grubej skórce, kupimy dynię Makaronową, Hokkaido, Muskat, Piżmową, Prowansalską dynię muszkatolową czy dynię Acorn. Warzywo to polecane jest szczególnie osobom będącym na dietach odchudzających, ze względu na niskokaloryczność oraz dużą zawartość błonnika pokarmowego. Zawiera w sobie dużo cennego B-karotenu (im bardziej pomarańczowa odmiana, tym go więcej), któremu przypisuje się właściwości przeciwnowotworowe. Bogata jest również w białko, ma sporo potasu, wapnia, fosforu oraz witamin A, C, E, i z grupy B. Dynia wzmacnia układ odpornościowy oraz działa odkwaszająco na organizm. Jest lekkostrawna, dlatego polecana jest dla małych dzieci i osób mających problemy żołądkowe.

Bardzo zdrowe są również pestki dyni. To prawdziwa bomba, jeśli chodzi o zawartość manganu, fosforu, magnezu

i cynku. Powinny więc znaleźć się na stałe w diecie dodane do sałatek, pieczywa, czy spożywane same jako przekąska. Warto wspomnieć, że zawierają mnóstwo cennych nienasyconych kwasów tłuszczowych. Olej z pestek dyni jest drogocennym produktem stosowanym w leczeniu miażdżycy, ma działanie przeciwzapalne, do tego wspaniale komponuje się z wszelkimi sałatkami. Zapach i smak oleju dyniowego jest lekko orzechowy, przyjemny. Powinno się go używać do gotowanych warzyw, a także potraw przygotowywanych na zimno. Można go stosować zarówno do dań słodkich, jak i wytrawnych.

Należy zaznaczyć, że o smaku dyni w dużej mierze decyduje sposób jej przygotowania. Surowy miąższ jest raczej wodnisty i pozbawiony smaku. Dopiero po ugotowaniu, upieczeniu bądź smażeniu, a także doprawieniu i wkomponowaniu w danie, dynia nabiera smaku i charakteru. Tartą surową dynię można wykorzystać np. do placków, a usmażoną lub ugotowaną w kawałkach np. do makaronu, dań jednogarnkowych. Często wykorzystywane jest też puree z pieczonej dyni.

Dynia, odpowiednio dobrana, z ciekawie wyciętym wzorem i zapaloną wewnątrz świeczką, sprawi, że będzie piękną świecą dekoracją, a nasze wnętrza i otoczenie staną się cieplejsze i bardziej klimatyczne. **Sezon na dynię trwa, dlatego i w Twoim domu powinny zagościć potrawy z dyni!**

ZUPA KREM Z PIECZONEJ DYNI

*z mleczną pianką z nutą pomarańczową
i masłem szałwiowym*

Składniki

- 1,2 kg dyni (zważonej po obraniu i usunięciu nasion)
- sól morską, 2 łyżki oliwy extra vergine lub oleju z orzechów włoskich/ z pestek dyni
- 1 szklanka mleka, 1 szklanka bulionu jarzynowego, 1/3 szklanki soku pomarańczowego

Do podania

Świeżo zmielony pieprz np. kolorowy, piana z mleka, masło szałwiowe: 40g masła i 2-3 gałązki szałwii, pieczywo - opcjonalnie

Przygotowanie

- Piekarnik nagrzać do 200stopni C. Dużą blachę wyłożyć papierem do pieczenia. Dynię oplukać, pokroić na kilka mniejszych kawałków, obrać ze skóry i usunąć pestki wraz z otoczkami. Pozostawić sam miąższ.
- Następnie dynię pokroić na 2 cm kostkę, oprószyć solą morską, włożyć do miski, skropić oliwą lub olejem i wymieszać. Wyłożyć na blachę i wstawić do piekarnika. Piec ok. 45 minut, uważając aby dynia się nie przypaliła.
- Upieczoną dynię włożyć do pojemnika blendera, dodać ubite mleko (połowę ilości), gorący bulion, sok pomarańczowy i zmiksować na gładki krem na najwyższych obrotach miksera. W razie potrzeby doprawić solą.
- Przygotować masło szałwiowe: na małej patelce roztopić masło, włożyć gałązki szałwii i smażyć na małym ogniu przez kilka minut, aż szałwia stanie się chrupiąca.
- Podgrzaną zupę nalać do miseczek, udekorować pianą z mleka, polać masłem szałwiowym ze smażoną szałwią i posypać świeżo zmielonym pieprzem kolorowym.

RISOTTO Z KURCZAKIEM I DYNIĄ

Aromatyczne i kremowe risotto z kurczakiem i dynią doprawione kurkumą i curry w proszku

Składniki

- 200 g fileta z kurczaka, 1 szklanka obranej i pokrojonej w kosteczkę dyni,
  - ok. 500 ml bulionu drobiowego,
  - 200 ml mleka,
  - 2 łyżki masła,
  - 1 cebulka szalotka,
  - 100 g ryżu do risotto (arborio)
  - 1 łyżeczka przyprawy curry w proszku,
  - ½ łyżeczki kurkumy,
  - ¼ szklanki białego wina,
  - 25 g tartego parmezanu lub grana padano,
  - 4 łyżki posiekanych listków bazylii
- Przygotowanie**
- Fileta z kurczaka pokroić w kosteczkę. Przygotować dynię (obrać i pokroić w kostkę). Zagotować bulion i trzymać na małym ogniu. Mleko podgrzać.
  - Roztopić 1 łyżkę masła w szerokim garnku lub na patelni i dodać pokrojoną w kosteczkę cebulę. Smażyć na małym ogniu co chwilę mieszając, aż cebulka się zeszkli, ale nie będzie zrumieniona, przez około 5 minut.

- Dodać kurczaka, posolić go i obsmażyć z każdej strony. Dodać pokrojoną w kosteczkę dynię, wymieszać i smażyć przez ok. 1 minutę. Następnie dodać ryż i mieszając podsmażyć przetok. 1-2 minuty. Dodać przyprawę curry oraz kurkumę, wlać wino i odparować. Zacząć stopniowo wlewać mleko, a później bulion, po około pół szklanki, za każdym razem mieszając. Kiedy ryż wchłonie całkowicie jedną porcję płynu, wtedy dodać kolejną. Gotować w ten sposób risotto przez ok. 15-17 minut, wlewając kolejne porcje płynu i co chwilę mieszając. Na koniec ryż ma być ugotowany al dente i może pozostać trochę niewykorzystanego bulionu.
- Odstawić z ognia, przykryć i odczekać 1 minutę. Dodać pozostałą łyżkę masła, większość parmezanu i połowę posiekanej bazylii, wymieszać. W razie potrzeby doprawić solą. Wyłożyć na talerze, posypać resztą parmezanu i bazylii.

Zapraszamy na Zjazdową po piękne, kolorowe, duże, małe i w różnych odmianach dynie - królowe jesieni!

Źródło: Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A.
Źródło przepisu: www.kwestiasmaku.com

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

Z miłości do zwierząt i kozich serów – GROSER w Grodzisku

GROSER to wspólne dzieło pasjonatki zdrowego żywienia i hobbisty hodowli kóz oraz rolnictwa integrowanego. Gospodarstwo rolne w Grodzisku w dolinie rzeki Ner, prowadzone przez pełne pasji i entuzjazmu małżeństwo, Państwo Monikę i Waldemara Lasoń, którzy przestrzegają ideologii slow food i powrotu do naturalnych sposobów przetwórstwa mleka. 70 hektarowe gospodarstwo specjalizuje się w hodowli kóz rasowych: alpejskiej i saaneńskiej.

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego miała przyjemność zgłosić Panią Monikę Lasoń do ogólnopolskiego konkursu III edycji pn. „Rolniczki motorem innowacji gospodarstw rolnych w Polsce”, który jest organizowany przez Krajową Radę Izb Rolniczych.

Lucemiane łąki

Sposób na zaznajomienie się z niezakłóconą, naturalną przyrodą to właśnie gospodarstwo GROSER. Slow life czyli wolność życia. Kozy mają możliwość wyjść i zasmakować słońca.

- Od kwietnia do listopada, przy sprzyjającej pogodzie, jest możliwość zwiedzania gospodarstwa, wówczas będzie można poznać nasze „żywcielki” kozy, obserwować ich bardzo różne charaktery, pogłaskać i popatrzeć im głęboko w oczy. W jadłospisie kóz nie ma miejsca na kiszonki czy pasze gotowe. Dzięki temu smak mleka kóz z Grodziska jest idealny. Od wiosny do późniejszej jesieni kozy wypasane są na łąkach lucernianych. Dzięki temu każdego dnia zażywają słońca i świeżego powietrza. Slow life! – zaznacza Monika Lasoń.

Zimą kozy są karmione tylko naturalnymi paszami, głównie sianem i owsem z własnych upraw gospodarstwa.

Mleczna kraina

Mleko pozyskiwane jest od kóz i owiec w warunkach restrykcyjnej higieny oraz poddawane badaniom mikrobiologicznym. Mleko kozie jest łatwostrawne i nie uczula nas, ma mniejszą zawartość laktozy, a także odpowiedni stosunek wapnia do fosforu – co chroni nam kości i powoduje wzrost krwinek czerwonych i hemoglobiny.

- Mleko przetwarza się u nas na świeże sery kozie, sery miękkie, sery pleśniowe, sery półtwarde oraz sery twarde dojrzewające. Oprócz tego wyrabiamy również sery z mleka owczego. Skład naszych produktów jest w 100% naturalny. Wszystko produkujemy zgodnie z naturą, bez konserwantów i barwników, tylko bakterie i podpuszczka oraz zioła, które też są ekologiczne.

Serowska pasja

- Udało się nam ukończyć liczne kursy serowskie w Polsce, w Niemczech, w Holandii, w Austrii i we Francji. Dzięki połączeniu

zdobytej wiedzy i umiejętnościach, doświadczeniu, pasji i wytrwałości w dążeniu do perfekcji, możemy teraz wytwarzać po prostu pyszne sery – zaznacza Monika Lasoń

Poza hodowlą kóz i owiec oraz produkcją serów, właściciele GROSERa zajmują się również prowadzeniem szkoleń i warsztatów serowarskich.

- Zajmujemy się również prowadzeniem warsztatów serowarskich. Magię produkowania sera chcemy pokazać jak najszerszemu gronu osób. Serdecznie zapraszamy do naszego gospodarstwa, dzieci i młodzież, na szkolenia i warsztaty. Dowiedzą się jak wygląda naturalna produkcja serów, czyli jak z mleka powstaje ser. Opowiemy, czym charakteryzuje się każdy z serów i z czym najlepiej go zjadać. Zapraszamy również dorosłych do degustacji. Dobierzemy dla Państwa odpowiednie dla gatunku sera wino, oliwę, konfitury.

GROSER prowadzi także warsztaty dla hoteli i restauracji oraz zaprasza wszystkich do sklepiku na małą lub dużą degustację.

Oscarowe sery GROSER

Wyroby tej marki były wielokrotnie nagradzane i wyróżniane za wysoką jakość i niepowtarzalny smak, np.: Tygielka Smaków 2018, Grand Prix V Święta Sera i Wina za ser owczy „Kwiaty polne” W dodatku firma GROSER jest członkiem Stowarzyszenia Serowarów Farmerskich i Zagrodowych.

Co by tu zjeść?

- Mamy pysznych rzeczy w bród! – śmieje się Monika Lasoń - Twaróg kozie o lekkiej, puszystej konsystencji, nie prasowany, nie mielony, z minimalną zawartością koziej podpuszczki. Wilgotny i delikatny, świetnie komponuje się z ziołami, świeży-

mi warzywami/owocami lub może być wykorzystany jako farsz do naleśników, pierogów. Produkt niesolony. – zachwala Serowarka - Fromage z pomidorem suszonym i ziołami - lekki, aksamitny kozie ser kwasowo-podpuszczkowy o zwężłej konsystencji. Delikatna struktura pozwala rozkoszować się smakiem. Serek jest znakomitą propozycją na śniadanie, jest idealny do smarowania, zawiera naturalne Q10 z serwatki koziej. Fromage jest zasolony solą morską i obtoczony ekologicznym pomidorem suszonym, bazylią, czosnkiem niedźwiedzim ze zbiorów ziół z najczystszych podlaskich rejonów Polski określonych mianem Zielonych Płuc Polski. Po prostu zapraszamy!

Fromage z przyprawą włoską, halloumi kozie, mleko kozie niepasteryzowane (w szklanej butelce), ser kanapkowy kozie naturalny, ser kanapkowy kozie z czarnuszką, ser kanapkowy kozie z kozieradką, ser kozie półtwarde z czarnuszką, ser kozie półtwarde z czosnkiem niedźwiedzim, ser kozie półtwarde z kozieradką, ser kozie półtwarde z pomidorem suszonym i ziołami, ser kozie typu fromage, ser kozie typu fromage z pieprzem kolorowym, ser kozie wędzony z czarnuszką, ser kozie wędzony z orzechem włoskim, ser kozie wędzony z pomidorem suszonym i ziołami, twarożek kozie naturalny, wędzonek kozie naturalny... GROSER... z miłości do zwierząt i kozich serów.

Sylwia Skulimowska

GROSER Monika Lasoń

Godziny otwarcia sklepu farmerskiego:

Wtorek 16.00 - 20.00

Piątek 14.00 - 21.00

A także po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym

w godzinach otwarcia serowarni od pon. do sob, w godz. 8.00 - 19.00

Grodzisko 4, 95-030 Rzgów, woj. łódzkie

email: biuro@groser.eu, tel.: 535 000 754

